

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.049/2023/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az Illés Ádám Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Illés Ádám ügyvéd) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – a dr. Mészáros Ottilia ügyvéd (jogi képviselő címe) által képviselt **alperes** (alperes címe) alperes ellen munkavállalói azonnali hatályú felmondás jogellenessége tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 21.M.70.637/2022/6. számú ítéletével szemben a felperes által 7. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 (hatvanezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési eljárás 108.271 (egyszáznyolcezer-kettőszázhetvenegy) forint összegű illetékét a felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. február 17. napján meghozott 21.M.70.637/2023/6. számú ítéletével elutasította a felperes keresetét, amely az alperes által

kibocsátott azonnali hatályú felmondás jogellenességére tekintettel 1.353.384 forint távolléti díj megfizetésére irányult. Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperest kötelezte az alperes javára 335.000 forint perköltség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint az alperes 2020 februárjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban a felperessel, programozó munkakörben. A felek a munkaszerződésben úgy rendelkeztek, hogy a munkaviszony első félévét követően a felmondási idő 90 nap, a havi munkabért nettó 300.000 forintban állapították meg. A felek szóbeli megállapodása alapján az alperes minden hónapban nettó 700.000 forintra egészítette ki a felperes munkabérét. A munkaszerződés a bérfizetés határidejét a jogszabály rendelkezéseivel összhangban határozta meg, mely alapján a felperes a havi esedékes munkabért a következő hónap 10. napjáig volt köteles megfizetni. A felek közötti munkaviszony fennállása során az alperes munkabérének átutalására minden hónapban ennek megfelelően került sor, kiterjedően a munkaszerződésben nem rögzített jövedelemre is. A havi bérjegyzékeket Munkatárs humánfeladatokkal megbízott munkatárs e-mailben küldte meg az alperes részére.

[3] 2021 őszén az alperes felvételt nyert az bank. -nél meghirdetett állásra, mely során jelezte, hogy a felperesnél 90 napos a felmondási ideje, ezért csak ezt követően tud munkába állni az új munkáltatónál. Az bank. HR munkatársa banki munkatárs ezt elfogadva arra kérte az alperest, hogy a munkába állás dátumát ennek figyelembevételével állapítsák meg.

[4] Az alperes 2021. november 8-án a munkahelyén tartózkodott, amikor rosszul érezte magát, másnapról Covid fertőzés miatt betegszabadságra került. Az egészségi állapota romlott, ezért 2021. november 17-től, november 29-ig kórházi ellátásra szorult, majd ezt követően a háziorvos továbbra is keresőképtelen állományban tartotta. Az alperes a felperesi munkatársak által használt Alkalmazás alkalmazáson keresztül tájékoztatta az egészségi állapotával kapcsolatos fejleményekről a munkatársait. A keresőképtelenség időszaka alatt felettes a felperes munkatársa telefonon hívta az alperest és azt közölte vele, hogy a munkaszerződésben nem szereplő havi munkabére összegét 100.000 forintra csökkentik.

[5] Az alperes a betegállománya időszakában Munkatárs felperesi munkavállalóval egyeztetett a novemberben teljesített munkanapokról, a betegállomány várható időtartamáról. Munkatárs 2021. november 26-án e-mailben azt kérte az alperestől, hogy adjon tájékoztatást, hány napot volt szabadságon, pontosan mikor kezdődött és várhatóan meddig tart a betegállománya. Az alperes válaszában azt közölte, hogy nem volt szabadságon, a betegállomány kezdő napját pontosan nem tudta megjelölni és a munkába való visszatérése napját sem. Ezt követően Munkatárs írásban azt kérte, hogy a betegállományra vonatkozó orvosi igazolásokat küldje meg az alperes, mert anélkül a bérszámfejtést nem tudják elvégezni. Utóbb ezt a nyilatkozatát megváltoztatva azt közölte, hogy elegendő annak pontos meghatározása, mely nappal kezdődött a betegállomány, mivel orvosi igazolás hiányában is lehetőség van a bérfizetéssel kapcsolatos ügyintézésre. Ezután az alperes 2021. november 30-án tájékoztatta Munkatársat a betegállomány, illetve a kórházi tartózkodás

időtartamáról és arról, hogy a munkába való visszatérése a háziorvos igazolásától függően 1-2 héten belül várható.

[6] A súlyos Covid betegségre tekintettel az alperes a felépülése érdekében több gyógyszerre, gyógyszerkészítményre szorult, ezen kívül önköltségi alapon orvosi vizsgálatokon is részt vett, melyek miatt november végén és december elején jelentős többletkiadása keletkezett. Kiadásairól a Alkalmazás alkalmazáson keresztül a munkatársait is tájékoztatta. Az alperes december 6-án 70.000 forint, december 17-én 80.000 forint, december 8-án további kettő, 300.000 forint értékű kölcsönszerződést kötött a baráti körébe tartozó magánszemélyekkel, eltérő visszafizetési határidővel. Ezen kívül december végén 600.000 forint összegre személyi kölcsönszerződést is létesített az bank.-vel. Az alperesi bankszámlák nyitó- és záróegyenlege ebben az időszakban minimális, illetve negatív összegű volt. Azokon az alperes saját számlái közötti teljesítés, illetve a kölcsönszerződésekhez kapcsolódó pénzmozgás történt.

[7] Az alperes a felépülését követően 2021. december 13-án állt munkába a felperesnél. Ekkor küldte meg e-mailben Munkatársnak a kórházi tartózkodására vonatkozó igazolást. Ugyanezen a napon Munkatárs megküldte az alperesnek a novemberi bérlapját, azon a kiállítás időpontjaként 2021. november 30. napja szerepelt. A bérlaphoz fűzött e-mail szerint az utalandó bér a betegszabadság miatt nem a megszokott összegű, az alperest november 29-től táppénz illeti meg, amellyel kapcsolatos ügyintézés csak az orvosi igazolások leadását követően lehetséges. A felperes nem jelezte az alperes irányába, hogy a bérlapon lévő adatokat ellenőrizze, vagy azzal kapcsolatban egyeztetés lenne szükséges. Az alperes ezen a napon kapta meg a körzeti orvosától a betegpapírjait, amelyeket a késő esti órákban e-mail útján továbbított Munkatársnak. Levelében közölte, hogy a bérlapon nem megfelelően szerepel a novemberi ledolgozott napok száma, mert november 8-án még a munkahelyén volt és munkát végzett. A felperes erre az üzenetre nem válaszolt, 2021. december 15-ig semmilyen kommunikáció nem történt a felek között a novemberi munkabér tárgyában.

[8] 2021. december 15-én az alperes azon kérdésére, miszerint lehetséges-e a tervezettnél korábbi, januári munkába lépés az új munkahelyen banki munkatárs arról tájékoztatta az alperest, hogy ennek nincs akadálya. Ugyanezen a napon a felperes 15 óra 57 perckor átutalta az alperes részére a november havi munkabért, illetve a betegszabadságra járó díjazást. Az összeg kifizetése az alperes által kifogásolt tartalmú bérjegyzék alapján történt.

[9] Az alperes 2021. december 20-áig tovább dolgozott a felperesnél, ennek során egy nagyobb projektet befejezett, majd 2021. december 21-én azonnali hatállyal megszüntette a munkaviszonyát. A jognyilatkozatát írásban postai úton is megküldte a felperesnek, ezen kívül e-mailben is továbbította azt a feletteseinek egy levéllel együtt. Az azonnali hatályú felmondásban az alperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség szándékos, illetve súlyosan gondatlan megsértését állítva azt róta a felperes terhére, hogy a munkaszerződésben vállalt és a jogszabályban meghatározott határidőre nem fizette meg az

esedékes munkabérét, december 10-e helyett csak december 15-én történt munkabér kifizetés. Ezt megelőzően nem figyelmeztette erre az alperest és magyarázatot sem adott a késedelemre, illetőleg az eltérésre. Az azonnali hatályú felmondás indokolása azt is tartalmazta, hogy az alperesnek a Covid betegsége miatt jelentős plusz költségei voltak, amelyekről a felperes tudomással bírt.

[10] Az alperes a 2021. december 22-i e-mailben a közvetlen feletteseinek is leírta, hogy mi vezetett a döntéshez. Egyebek között sérelmezte, hogy a munkabére önhatalmú, egyoldalú csökkentésére került sor 100.000 forint összegben és ennek megbeszélésére a felperes nem adott lehetőséget. Az alperes ekkor felajánlotta, hogy az azonnali hatályú felmondás visszavonásával közös megegyezéssel szüntessék meg a felek a munkaviszonyt.

[11] Az elsőfokú bíróság a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 42. § (2) bekezdés b) pontja, 64. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése, 78. § (1) bekezdés a) pontja, 157. § (1) bekezdésére hivatkozva nem találta alaposnak a keresetet.

[12] Nem vitatott tényként rögzítette, hogy a felperes a jogszabályban és a felek közötti munkaszerződésben meghatározott határidő, azaz a hónap 10. napja helyett az alperes novemberi munkabérét csak 2021. december 15-én este utalta át. A felperes a perben azt sem vitatta, hogy a munkabér határidőben történő megfizetése a munkáltató munkaviszonnyal összefüggő lényeges kötelezettségének minősül.

[13] A becsatolt okiratok szerint az alperes a novemberre vonatkozó táppénzes igazolásokat 2021. december 13-án továbbította a felperesnek. A felperes azonban nem tudta bizonyítani, hogy ez a magatartás eredményezte a késedelmes bérfizetést. Munkatárs először valóban arra hívta fel az alperest, hogy az orvosi iratokat küldje meg. Ezt a nyilatkozatát azonban megváltoztatta, azzal, hogy csak a betegállomány kezdetét kell megjelölni a bérelszámolás érdekében. Az alperes ezen felhívásnak megfelelően járt, mert még aznap megadta a kért adatokat. Az orvosi igazolásokat is azonnal megküldte, amint azokat megkapta a háziorvosától.

[14] Az elsőfokú bíróság releváns körülménynek találta, hogy a felperes által kiállított 2021. november hónapra vonatkozó bérlapon a 2021. november 30-i keltezés szerepelt. Ebből arra következtetett, hogy az alperes által megküldött igazolások beérkezése előtt a felperes már el tudta végezni a bérszámfejtést. Ezért semmi akadály nem volt annak, hogy az alperesi járandóságokat a törvényben és a munkaszerződésben meghatározott határidőben, vagyis december 10. napjáig átutalja. Amennyiben a felperes állítása szerint a keltezés ellenére a bérszámfejtés később, 2021. december 13-án történt, ez is a táppénzre vonatkozó orvosi igazolások benyújtását megelőző időpont volt. A felperes ezért nem tudta elfogadható magyarázatát adni annak, hogy mi volt az akadály a munkabér határidőben történő kifizetésének.

[15] A felperes azt sem tudta bizonyítani, hogy 2021. december 13-án egyeztetési céllal küldte meg a bérlapot az alperesnek. Az e-mail erre vonatkozó tájékoztatást, felhívást nem tartalmazott. Az ezzel kapcsolatos felperesi érvelést az a körülmény is gyengítette, hogy az alperes bérlapra tett észrevételeit nem vették figyelembe, a bérlapot sem javították ki annak megfelelően. Az alperesi munkabér fizetésére az eredeti dokumentáció alapján került sor. Amennyiben a munkabér határidőben történő átutalására a munkatársak nem figyeltek eléggé, az súlyos gondatlanságot alapozott meg a munkáltató részéről. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperesi kötelezettségszegést lényegesnek és súlyosan gondatlannak találta.

[16] A kötelezettségszegés jelentős mértékét illetően a bekövetkezett alperesi érdeksérelmet vizsgálta, mely során irányadónak tekintette, hogy az alperes komoly betegsége, hosszas betegállománya elnehezítette az élethelyzetét, mert emiatt a perbeli időszakban jelentős plusz kiadásai voltak és a munkabére is csökkent.

[17] Az elsőfokú bíróság az alperes által becsatolt bankszámlakivonatok alapján bizonyítottanak tekintette, hogy az alperesnek a perbeli időszakban nem voltak jelentős tartalékai és a felperestől származó rendszeres jövedelemforrására sem számíthatott. A kiadási oldalon havonta nagyobb összegű kötelezettségek jelentek meg, a hitelek törlesztésével és a gyógyszerek, gyógyászati készítmények vásárlásával kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes ebben az időszakban „kölcson-t-kölcsönre halmozott, hogy életvitelét fenntartsa”. Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget az egyes kölcsönök felvétele időpontjának és a visszafizetési határidőnek, mivel a fentiek alapján igazoltanak tekintette, hogy az alperes folyamatosan rövidebb, illetve hosszabb futamidejű kölcsönöket vett igénybe, ami önmagában is érzékeltette az anyagi helyzete labilis voltát.

[18] Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperesi indítványok alapján az alperesi bankszámlák, illetőleg a családi költségvetés kiadási oldalának részletesebb vizsgálatát. Érvelése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítható, hogy az alperes számára ez a helyzet anyagilag megterhelő volt, mert nem rendelkezett pénzügyi tartalékokkal, jelentős egészségügyi kiadásai voltak a hiteltörlesztő részletek és a kölcsönszerződések mellett. Ezzel párhuzamosan a havi többszázezer forintos nagyságrendű bevétele elmaradt, így a bérfizetési késedelem alkalmas volt arra, hogy a család életvitelét felborítsa. Mindezen nem változtatott, hogy a felperes az alperesi munkabér nem hivatalos részét december elején már megfizette. A felek közötti levelezésből ugyanis megállapítható volt, hogy ezt a juttatást a felek megállapodásától eltérő összegben fizette ki, amivel tovább nehezítette az alperes anyagi helyzetét.

[19] Az elsőfokú bíróság banki munkatárs tanúvallomása alapján bizonyítottanak találta, hogy az alperes a munkaviszonya azonnali hatállyal történő megszüntetésére vonatkozó döntést, a munkabér önapos késedelemmel történő kifizetését megelőzően meghozta. Az új munkáltató HR munkatársa ugyanis 2021. december 15-én délelőtt, tehát

még a munkabér kifizetését megelőzően tájékoztatta az alperest arról, hogy január elején is megkezdheti a munkavégzést az új munkáltatónál. Az alperes a nehéz anyagi helyzetére tekintettel arra az elhatározásra jutott, hogy öt nap késedelem után nem kívánta a továbbiakban fenntartani a felperesnél a munkaviszonyát, mivel semmilyen jelzés nem érkezett a késedelem okáról és arról, hogy a munkaszerződésének megfelelő munkabérre számíthat-e a továbbiakban.

[20] Az azonnali hatályú felmondás kibocsátására az arra okot adó eseményhez képest 15 napon belül, december 21-én sor került. Ezt megelőzően az alperes igazoltan befejezte azt a nagyobb munkát, amit a felperes rábízott. Az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét nem befolyásolta, hogy annak kibocsátásakor a novemberi munkabér kifizetésére már sor került. Ez ugyanis az alperesben kialakult elhatározást nem változtatta meg.

[21] Joggal való visszaélésre a felperes nem kívánt hivatkozni, ennek ellenére az elsőfokú bíróság kifejtette, az azonnali hatályú felmondás indokolásában rögzített körülmények alapos indokát képezték a jogviszony megszüntetésének. Ezért nem volt jelentősége annak, hogy az alperes a felperesi munkáltató más magatartását is sérelmezte, amelyekre az indokolásban nem tért ki. Az alperes az azonnali hatályú felmondás indokában jelzett magatartás miatt hozta meg a döntését, az ezt követő körülmények már nem érintették az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét.

A felperes fellebbezése

[22] Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében a felperes annak megváltoztatásával, az alperes kereset szerinti marasztalását, továbbá az első- és másodfokú perköltsége megtérítését kérte.

[23] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság téves megállapításokat tett és alaptalan következtetésre jutott a súlyos gondatlanság és a kötelezettségszegés jelentős mértéke tekintetében.

[24] Az elsőfokú bíróság az ítélet [32] bekezdésében a kialakult bírói gyakorlattal ellentétesen arra alapította a felrőhatóságot, hogy a bérfizetési folyamatban késedelem történt a munkavállalók figyelmetlensége, a kialakított eljárás miatt. Téves álláspontja szerint, amennyiben a munkáltató a bérfizetés folyamatát, eljárásrendjét nem úgy alakítja ki, hogy késedelem ne fordulhasson elő, az már önmagában súlyos gondatlanságnak minősül. Súlyos gondatlanságot továbbá az alapján sem lehetett megállapítani, hogy a felperes nem vitatta a perben, munkáltatóként a munkabér fizetése az egyik fő kötelezettsége volt és a novemberi munkabér kifizetésére késedelmesen került sor.

[25] Az elsőfokú bíróságnak a fentiekkel szemben azt kellett volna értékelnie, hogy a súlyos vagy az enyhe gondatlanság megállapítható-e a felperesi magatartás kapcsán. Ebben a körben azt kellett bizonyítani, a felperes előre látta, a kötelezettségszegésből az alperest hátrányos következmény éri, de valószínűbbnek találta ennek elmaradását. Figyelembe kellett venni továbbá, hogy a felperesnek számolnia kellett-e azzal, az ötnapos késedelem megrendítheti az alperes gazdasági helyzetét, aki semmilyen tartalékkal nem rendelkezett.

[26] A felperesnek az előbbi következményekkel nem kellett számolnia. Ilyen körülményt lényegében az alperes nem állított és nem is bizonyított a perben. A felperesnél elért havi nettó jövedelme 700.000 forint volt, ami nem tekinthető alacsony összegnek, figyelemmel a KSH által megállapított 2021 decemberi 327.700 forintos nettó átlagkeresetre. Ez alapján a felperes nem láthatta előre azt, hogy a késedelem az alperesnek pénzügyi nehézséget fog okozni, hiszen a jövedelme az országos átlagkereset kétszeresét is meghaladta.

[27] Az elsőfokú bíróság a 21.M.71.007/2021/11. számú tárgyalási jegyzőkönyvben arról tájékoztatta a feleket, az alperesnek kell bizonyítania a súlyos gondatlanságot és a kötelezettségszegés jelentős mértékét. Ebben a körben a felperes azt állította, hogy tudomása szerint az alperes jó anyagi helyzetben volt, amit pár napos késedelem nem rendített meg, mivel voltak tartalékai. Az alperesi jogi képviselő nem vitatta a felperesi előadást, mert csupán azt adta elő, hogy ennek nincs jelentősége a perben. Állította, hogy az alperesnek voltak pénzügyi nehézségei, de arra nem tett tényállítást, hogy erről a felperesnek tudnia kellett. Nem vitatott peradat, hogy 2021. december 10. és 15. napja között az alperes nem jelezte a felperesnek, hogy pénzügyi nehézségei vannak és problémát jelent számára a munkabér késedelmes kifizetése. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tévedett, amikor önmagában a késedelem alapján állapította meg a súlyos gondatlanságot.

[28] Az elsőfokú bíróságnak a felperes vétkessége fokát kellett volna értékelnie, azonban tévesen a kötelezettségszegés lényeges voltából vont le következtetéseket. Az alperes a bíróság tájékoztatása ellenére nem bizonyította, hogy a késedelmes kifizetésekor a felperes tudomással rendelkezett a szorult anyagi helyzetéről. Az sem bizonyított, hogy a felperesnek számolnia kellett azzal, hogy az ötnapos késedelem megrendíti az alperes anyagi biztonságát. Mindezek alapján nem bizonyított a súlyosan gondatlan kötelezettségszegés sem.

[29] A kötelezettségszegés jelentős mértéke sem volt bizonyított. Ezzel összefüggésben a felperes vitatta a becsatolt bankszámlakivonatok bizonyító erejét, mivel azokból több releváns adatot törölt az alperes. Kizárólag azok a bejegyzések láthatók, amelyek a saját állításait támasztják alá, ezek az adatok azonban nem alkalmasak az alperes jövedelmi viszonyai alátámasztására. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság ezek alapján állapította meg tényként, hogy az alperes anyagi helyzete labilis volt a perbeli időszakban.

[30] A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 4. § (2) bekezdése szerinti eljárástámogatási kötelezettségből és a Pp. 320. § (1) bekezdéséből az következett, hogy a bizonyítékkal szembeni követelményeknek az alperes által csatolt bankszámlakivonatok nem feleltek meg, azokat az elsőfokú bíróság bizonyítékként nem fogadhatta volna el.

[31] A hiányosan becsatolt okirat alapján nem lehetett megállapítani, hogy milyen összegű és milyen gyakoriságú készpénzfelvétel történt az egyes bankszámlák kapcsán és milyen átutalások történtek a családtagok részéről az alperesi bankszámlára. Az alperes nem csatolta be a bérleti szerződést, és a bérbeadó tanúkénti meghallgatását sem indítványozta. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság azt is tényként állapította meg, hogy az alperest lakbérfizetési kötelezettség terhelte, holott ennek összege sem bizonyított.

[32] Az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe valamennyi tény a kölcsönfelvételekkel kapcsolatban, emiatt téves következtetésekre jutott. Az alperes nem bizonyította a kölcsönfelvételek célját, annak ellenére, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során jelezte, hogy a bankszámlakivonatok a becsatolt tartalommal nem alkalmasak az alperesi állítások bizonyítására. Ezekre a kérdésekre egyáltalán nem reagált az elsőfokú bíróság az ítéletében. Önmagában abból a tényből, hogy az egyenleg alacsony, vagy negatív volt, nem lehetett következtetni az alperes rossz anyagi helyzetére a kiadásai ismerete hiányában. A felperes a tárgyaláson valóban jelezte, hogy a kiadások teljes körű bemutatásához nem ragaszkodik. Ebből azonban nem következett, hogy az alperesnek egyáltalán nem kellett igazolnia a kiadási oldalt és a főbb költségeket.

[33] A becsatolt iratok nem támasztották alá a kölcsönszerződésekkel kapcsolatos ítéleti megállapításokat sem. A Szerződő Fél1rel 2021. december 8-án létrejött kölcsönszerződés ugyanis még két nappal a bérfizetési határidő előtt jött létre, vagyis ez a kölcsön nem állhatott összefüggésben a bérfizetés késedelmességével. A 2021. december 6-án Szerződő Fél2rel kötött kölcsönszerződésre is négy nappal a bérfizetési határidő előtt került sor. Nem lehetett megállapítani, hogy ennek a kölcsönnek a visszafizetésére sor került sor-e az alperes részéről, ezért ez a szerződés sem igazolta az alperes valós vagyoni helyzetét. A Szerződő Fél2től felvett másik kölcsön 80.000 forint összegű volt és december 13-ai visszafizetési határidőt tartalmazott. Ezt az összeget az alperes december 9-én, vagyis a bérfizetési határidő előtt visszafizette a kölcsönadó számára, vagyis az anyagi helyzete ezt lehetővé tette. Az elsőfokú bíróság ezért megalapozatlanul állapította meg, hogy az alperes a bérkifizetés időszakában kölcsönt-kölcsönre halmozott az anyagi helyzete miatt.

[34] Az bank.-tól felvett, 2021. december 22-én folyósított személyi kölcsön sem igazolta az alperes anyagi helyzetét, mivel a fizetési kötelezettsége a felek közötti munkaviszony megszűnését követően keletkezett. Egy bank által nyújtott személyi kölcsön önmagában igazolja, hogy az adós vagyoni helyzetét a bank stabilnak tekintette. Mindezek alapján tévesen következtetett az elsőfokú bíróság az alperes labilis anyagi helyzetére. A fenti okirati bizonyítékok alapján azt lehetett megállapítani, hogy az alperes anyagi helyzete nem

volt labilis, megfelelő tartalékokkal rendelkezett, a munkabére ötnapos késedelemmel történő kifizetése jelentős érdeksérelmet nem okozott számára.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[35] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság érdemben megalapozott döntést hozott, a rendelkezésre álló tényekből és bizonyítékokból helyes jogi következtetésekre jutott.

[36] A felperes még a fellebbezésében sem indokolta meg, hogy miért késlekedett a novemberi munkabér kifizetésével. A betegpapírok későbbi leadása, a táppénz idejének bejelentése ugyanis nem befolyásolták a kifizetés késedelmességét. A felperesnek ugyanakkor tudomása volt a hosszú, öthetes keresőképtelenségről és arról, hogy ennek következményeként az alperes a fizetése 60 %-ára számíthatott. Tudomása volt a súlyos Covid megbetegedésről, a kórházi ápolásról és a komolyabb gyógyszer és vitamin kiadásokról. Ezért a felperes alaptalanul állította, hogy nem tudtak az alperes pénzügyi nehézségeiről, mivel azok valójában köztudomásúnak minősültek.

[37] A felperes fellebbezési érveléséből lényegében az következett, hogy amennyiben egy munkavállalónak van tartaléka, akkor a munkáltató következmények nélkül késedelmeskedhet a munkabér fizetésével arra hivatkozva, hogy a munkavállaló erre nincs rászorulva. Ez az érvelés azonban nem elfogadható.

[38] A perben bizonyított, hogy a felperes bérfizetéssel kapcsolatos magatartása, késedelme súlyosan gondatlan volt, mivel tisztában volt a határidővel, ennek ellenére a kötelezettségének nem tett eleget, holott azt is tudta, hogy a munkabére egy részétől a betegállomány miatt esik az alperes. Nem tartotta valószínűnek, hogy az alperesnél nem következnek be hátrányos következmények, de ez önmagában is kimerítette a súlyos gondatlanság fogalmát. Az is megalapozta a súlyos gondatlanságot, amennyiben a bérszámfejtéskor nem figyeltek oda a határidők betartására és nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget egy párnapos késedelemnek.

[39] Az alperes kifejtette, a bankszámlakivonatokkal bizonyította, hogy nem voltak tartalékai, mert ezt alátámasztották a bankszámlákon látható nyitó- és záróegyenlegek. A 2022. május 21-i tárgyaláson a felek tisztázták a további bizonyítás menetét, a felperes a kiadások teljes körű bemutatásához nem ragaszkodott. Ez alapján rendelte el az elsőfokú bíróság, hogy az alperes mit igazoljon a bankszámlakivonatokkal. Az igazolási kötelezettség a bejövő tételek forrására, összegére vonatkozott, a 2021. október, november, decemberi időszakra. A bankszámláról történt kifizetések igazolására a bíróság nem kötelezte az alperest, de ezt a felperes sem indítványozta. A jóváírások igazolására pedig egyértelműen sor

került. A nyitó- és záróegyenlegek azt támasztották alá, hogy az alperesnek nem voltak tartalékai a perbeli időszakban, decemberben öt kölcsönt vett fel, abból négy magánszemélyektől, egy pedig banktól kapott kölcsön volt. A havi költségei, esedékes kifizetései teljesítését csak kölcsönök felvételével tudta biztosítani, amihez hozzájárult az öt hétig tartó betegsége.

[40] Nem azt kellett bizonyítania, hogy a kölcsönök visszafizetésére milyen határidők vonatkoztak, hanem azt, hogy kölcsön felvételére szorult a kiadásai fedezése érdekében. Extra kiadásként jelentkezett a gyógyszerekkel, táplálékkiegészítőkkel, vércukorszintmérővel kapcsolatos költség és a Szerződő Fél2től kapott 150.000 forintot erre költötte. A személyi kölcsönt azért tudta felvenni az bank-tól magas kamattal, mert ennek ellentételezéseként minimális volt a hitelképességvizsgálat. Ennek a személyi kölcsönnek nem volt feltétele, hogy megfelelő tartalékokkal rendelkezzen.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[41] A felperes fellebbezése alaptalan.

[42] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta és túlnyomórészt helyes jogi következtetések alapján érdemben megalapozott döntést hozott.

[43] A másodfokú bíróság annyiban pontosította az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást, hogy a becsatolt munkaszerződés szerint az alperes 2020. február 3. napjától állt munkaviszonyban a felperessel.

[44] A peradatok szerint az alperes a felperesnél fennállt határozatlan idejű munkaviszonyát a 2021. december 20-án kelt azonnali hatályú felmondással szüntette meg. Az indokolás az alábbiakat tartalmazta: „Nem tartotta be a szerződésben vállalt és az Mt. 155. § által előírt bérfizetési határidőt. A késésről előtte nem figyelmeztetett, utána magyarázattal nem szolgált. 2021.12.10. helyett a béremet 2021.12.15-én este utalta át bankszámlámra. Ez egy Covid fertőzés miatti, öthetes betegállomány után történt, amiből három hét novemberre, két hét decemberre esett, amikor a béremről a betegállomány miatt jelentős összeg (40 %) kiesett és a betegségből való mihamarabbi gyógyulás, valamint a kórházban töltött 12 nap miatt jelentős plusz költségeim is keletkeztek, amiről tudott.”

[45] Az Mt. 78. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a munkáltató vagy a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntetheti, ha a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan, vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi.

[46] A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróságnak arról kellett döntenie, hogy az azonnali hatályú felmondásban rögzített munkáltatói magatartás megvalósította-e a jogszabály szerinti minősített kötelezettségszegést. Ennek során az egyes törvényi tényállási elemeket külön-külön kellett vizsgálni.

[47] A felperes arra helyesen hivatkozott az Mt. 64. § (2) bekezdésére figyelemmel, hogy az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét, vagyis az előbbi törvényi feltételek fennállását a perben az alperesnek kellett bizonyítani a felperesi vitatásra tekintettel (BH2017.128.). Tévesen hivatkozott azonban fellebbezésében arra, hogy a bizonyítás nem vezetett eredményre, a felróhatóságot és a kötelezettségszegés jelentős mértékét illetően.

[48] Az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja szerint a munkaszerződés alapján a munkáltató köteles a munkavállalót foglalkoztatni, illetve munkabért fizetni. Ez alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az ítélete indokolásában, hogy a munkabérfizetés a munkáltató munkaviszonnyal összefüggő alapvető kötelezettsége, így az ezzel összefüggő munkáltatói magatartás a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettséget érint. A perben e kötelezettség megszegése nem volt vitatott, mert a felperes elismerte az elsőfokú eljárás során, hogy késedelmesen fizette meg az alperes munkabérét.

[49] Az elsőfokú bíróság a felperesi munkáltató súlyosan gondatlan magatartását állapította meg. A fellebbezésben foglaltakkal szemben a vétkesség megállapítását nem befolyásolta, a felperesnek számítania kellett-e arra, hogy az ötnapos késedelem az alperes gazdasági helyzetét megrendíti. A munkabérfizetés ugyanis az előbbiekből következően a munkáltató egyik legfőbb kötelezettsége, amely közismerten a munkavállaló és családja megélhetését szolgálja.

[50] Az Mt.-hez fűzött Nagykommentár szerint súlyosan gondatlanul jár el, aki tudva a kötelezettségszegésről, előre látja annak következményeit, de könnyelműen bíz az elmaradásában. A súlyos gondatlanság tehát akkor állapítható meg, ha a gondosság elhanyagolása olyan feltűnő mértékű, ami súrolja a szándékosság, az eredmény kívánásának határát. Ennek kapcsán hivatkozik a másodfokú bíróság a Kúria Pfv.V.21.994/2018/4. számú határozatára. A határozatban rögzített elvi megállapítás szerint a súlyosan gondatlan magatartásokat, a felelőtlenséget, az esetleges hátrányos következmények iránti nagyfokú közömbösség jellemzi. Erre tekintettel a felperes részéről a munkabér, illetve annak jelentős része határidőben történő megfizetésének elmulasztását – a munkabér rendeltetésére figyelemmel – az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette súlyosan gondatlan magatartásnak.

[51] A felperesi kötelezettségszegés súlyosan gondatlan voltát alátámasztotta, hogy nem vitatottan tudomása volt nemcsak a bérfizetési kötelezettség határidejéről, hanem az alperes kedvezőtlen személyi körülményeiről is. A felperes tudott arról, hogy az alperes

november 9-étől keresőképtelen volt, majd súlyos egészségi állapota miatt kórházi kezelésben részesült és a kórházi ellátást követően gyógyszeres kezelésre szorult. Mindebből következően tisztában kellett lennie azzal, hogy az alperesnek adott hónapban különösen fontos a munkabére határidőben történő kifizetése, mivel a betegállomány miatt azt csak csökkentett összegben kaphatta meg az Mt. 55. § és 146. § (3) bekezdés b) pontjára figyelemmel, mely utóbbi körülmény a becsatolt levelezés által igazoltan szintén ismert volt a felperes előtt. A felperesnek tisztában kellett lennie azzal is, hogy a munkabér a munkavállaló megélhetését hivatott biztosítani és annak késedelmessége kihatással lehet a munkavállaló megélhetésére, mindennapos anyagi helyzetére.

[52] Az Mt. 78.§ (1) bekezdése a) pontja szerinti feltételek vizsgálata körében a kötelezettségszegés jelentős mértéke arra vonatkozik, hogy az azonnali hatályú felmondásban rögzített munkajogi kötelezettséget milyen mértékben szegték meg. A csekély jellegű kötelezettségszegés ugyanis nem alapozza meg a jogviszony szankciós jellegű megszüntetését. A jelentős mérték szempontjából az okozott kár mértéke nem releváns.

[53] Ennek kapcsán is irányadó volt az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja, mert az e szabályon alapuló lényeges munkáltatói kötelezettség részbeni megszegése is lényeges és jelentős mértékű kötelezettségszegésnek minősül. A kötelezettségszegés jelentős mértékét nem érintette, hogy a munkabér egy részét az alperes korábban megfizette, mivel a késedelmesen megfizetett rész jelentős hányadot képviselt a havi munkabér teljes összegét figyelembe véve. A több napos bérfizetési késedelem tehát megalapozta az azonnali hatályú felmondást, amit a felperesi érveléssel ellentétben a bírói gyakorlat is alátámaszt.

[54] A 2012. június 30-áig hatályban volt, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: rMt.) 96. § (1) bekezdés a) pontja a jelenleg hatályos Mt.-ben szabályozott azonnali hatályú felmondással egyezően határozta meg a rendkívüli felmondás lehetőségét. Ezért a rMt. alkalmazásán alapuló döntések is alkalmazhatóak voltak jelen jogvitában.

[55] Az Mfv.I.10.679/2011/6. számú határozatában a Kúria azt fejtette ki, hogy a munkáltató törvényben szabályozott lényeges kötelezettsége a munkabérfizetés, így annak egy alkalommal történő, akár egynapos késedelve is megalapozza a rendkívüli felmondást.

[56] A BH2020.215 számon közzétett döntés (Kúria Mfv.X.10.279/2019. számú határozat) azt a következetes ítélkezési gyakorlatot támasztja alá, mely szerint a munkabérfizetési kötelezettség elmulasztása a munkavállaló azonnali hatályú felmondásának jogszerű indoka lehet akkor is, ha a késedelem nem huzamosabb ideig állt fenn és a munkáltató mulasztása nem volt visszatérő jellegű, arra csupán egyetlen alkalommal került arra sor.

[57] Hasonló következtetést lehetett levonni az Mfv.I.10.702/2013/1. számú részítéletből. Határozatában a Kúria azt állapította meg, hogy a munkáltató alapvető kötelezettsége a munkabér kifizetése és a következetes ítélkezési gyakorlat szerint akár egyetlen napos késedelem is alkalmas lehet a jogviszony rendkívüli felmondással történő megszüntetésére.

[58] A felperes tévesen hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az azonnali hatályú felmondás jogszerűségének vizsgálata körében szükséges volt az alperes teljes bankszámlakivonata, valamennyi pénzmozgás részletesebb vizsgálata, kiterjedően a házastársával összefüggő utalásokra is.

[59] A bizonyítás körét az Mt. 64. §-ára figyelemmel az azonnali hatályú felmondás indokolásában foglaltak képezhették. Az alperes az azonnali hatályú felmondásban azt állította, hogy a betegállomány miatt eleve 40%-al kevesebb munkabérre volt jogosult 2021. novemberében, továbbá azt, hogy a betegségei miatt plusz költségei voltak. Ezek az alperesi állítások nem voltak vitatottak a perben, ezt meghaladóan pedig nem volt szükséges értékelni az alperes bankszámla egyenlegét, vagyoni, jövedelmi viszonyait, a bankszámláin történő pénzmozgások körülményeit.

[60] A másodfokú bíróság szükségesnek tartja kiemelni, hogy a munkáltató munkabérfizetési kötelezettsége nem függ a munkavállaló aktuális anyagi helyzetétől. Amennyiben a munkavállaló rendelkezik tartalékokkal, abban az esetben is ugyanolyan módon terheli a munkáltatót a bérfizetés kötelezettsége, vagyis a felek közötti munkaszerződés, illetve a jogszabály rendelkezéseinek a betartása. A Kúria az Mfv.10.679/2011/6. számú közbenső ítéletében azt is kifejtette, hogy a munkáltatótól a munkavállaló vagyoni, jövedelmi helyzetének különösebb ismerete hiányában is elvárható a munkabér törvényi és munkaszerződésben vállalt határidőben történő kifizetése. Az alperes jövedelmi, anyagi viszonyainak további vizsgálata ezért sem volt indokolt a perben. Az Mt. 78. § (1) bekezdése a) pontja szerinti feltételek fennállását tehát nem befolyásolta, hogy az alperes mennyi kölcsönszerződést kötött és milyen futamidővel, erre tekintettel a másodfokú bíróság mellőzte az ezzel összefüggő elsőfokú ítéleti megállapításokat is.

[61] Az azonnali hatályú felmondást megalapozó törvényi feltételek fennállását az alperes bizonyította a perben, ezért helyesen rendelkezett az elsőfokú bíróság a kereset elutasításáról. Helyesen hivatkozott arra is, hogy az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét nem érintette, a kibocsátásakor a munkáltató részéről már sor került a munkabér kifizetésére. Ez a körülmény a kötelezettségszegés megvalósulását nem befolyásolta.

[62] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntését helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[63] A fellebbező felperes a fellebbezési eljárásban pervesztes lett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a pernyertes alperes másodfokú perköltsége megfizetésére a Pp. 81. §-a és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdése alapján. Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében a felek közötti megbízási szerződésre hivatkozva 3 munkaóra alapján, 3 x 20.000, azaz 60.000 forintban határozta meg a perköltségét. Azt a másodfokú bíróság a jogi képviselő által elvégzett munkával arányban állónak találta, figyelemmel arra is, hogy a fellebbezési eljárásban tárgyalás tartására került sor.

[64] A felperes igazoltan leróta a fellebbezési eljárás illetékét, azaz 108.271 forintot. Erre tekintettel, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján megállapított fellebbezési illeték megfizetésére külön nem kellett kötelezni.

Budapest, 2023. május 11.

dr. Orosz Andrea s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

...